

A full-page photograph of a person rappelling down a steep, light-colored rock face. The person is wearing a black jacket, red leggings, a blue backpack, a helmet, and goggles. They are holding a rope and looking towards the camera. The background is a clear blue sky.

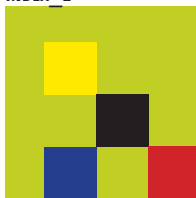
313

EL BUTLLETÍ

UNIÓ EXCURSIONISTA DE VIC gener/febrer/març 2021

ÍNDEX

ÍNDEX 2

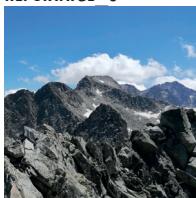

EDITORIAL 3

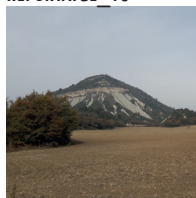
Ja fa quatre anys

REPORTATGE 5

217 Tresmils del Pirineu

REPORTATGE 18

El Turó Desafortunat

100 ANYS 23

1921

AQUÍ, ARA I AHIR 25

Regals i gratificacions

LA FOTO 26

EL LLIBRE 27

NOTÍCIES 28

AGENDA 31

Equip de redacció:

- Joan Conill (Cap de redacció)
- Albert Baucells
- Pep Fusté
- Miquel Gracià
- Marta Parés
- Xevi Roviró
- Lluís Santanach

Col·laboren en aquest número:

Olga Costa: Reportatge
Jordi Anglada: El Llibre

Casa Galadies
Carrer de la Riera, 22
08500 VIC
Tel. 93 885 51 20
unioexcursionistavic.org

Disseny i impressió
Pla Valldaura Disseny SCP Dipòsit legal B-20.126-95

Portada
L'Olga Costa en un dels ràpels de la cara nord del Pic Cordier (2019)

Foto: **Ramon Rierola**

Tot el que s'expressa en els articles del BUTLLETÍ és responsabilitat dels seus autors
Imprès en paper 100% reciclat i ecològic i tintes vegetals

El pessebre de la Creu de Gurb després de la visita del "Filomena".

Ja fa quatre anys

Ja fa quatre anys que la junta actual va agafar les regnes de l'entitat. Quatre anys que han passat ràpid, molt ràpid.

Si miro enrere, em sembla que era ahir quan ens presentàvem davant l'assemblea general per fer el traspàs de poders amb en Pep Bisquert.

Passats aquests quatre anys, tocaria fer un repàs del que hem fet durant aquest període, però en el món que estem vivint, envoltats de notícies poc engrescadores, crec que és millor fer un repàs a les novetats que ens esperen.

La primera és que s'està buscant un nou equip, amb sang fresca per a gestionar l'entitat. Un equip que porti saba nova a la junta, per encarar amb trempera renovada el futur de l'entitat que sembla que està ben encarrilat. Ja tenim una llista de persones disposades a ser-hi i continuen les entrevistes.

També estem treballant en un nou rocòdrom pel que ha de ser el nou Centre de Tecnificació d'Escalada de Catalunya. És un projecte que tot i que va a un ritme més lent del que voldríem, va rodant i li estem donant forma amb la regidoria d'Esports de l'Ajuntament de Vic, conjuntament amb la FEEC. La idea és muntar un nou equipament on hi hagi espai

per la competició de velocitat, de dificultat i de bloc, a més dels serveis propis d'un centre de tecnificació, com són els de fisioteràpia, entrenadors, dietistes, ...

El projecte pretén que sigui un rocòdrom referent a l'estat amb més hores d'obertura i amb més practicants. Això ens farà replantejar el model de gestió que tenim actualment amb el rocòdrom actual.

Per altra banda, estem en converses amb una mare de família que, davant la manca de sortides familiars amb canalla petita, ens va plantejar l'opció de què ho podria organitzar ella. Atès que hi ha altres famílies interessades, la idea sembla molt bona.

El projecte pretén que sigui un rocòdrom referent a l'estat amb més hores d'obertura i amb més practicants.

També estem il·lusionats amb l'edició d'aquest any de l'Olla, que promet i molt. A més de tornar a sortir per la "tele", aquest any tant l'Olla com el Quilòmetre Vertical seran proves oficials de la FEEC. Això ens assegura la participació dels millors corredors del país. També serà el primer any que s'inclourà com una de les proves del circuit Golden Trail National Series de Salomon. Aquest, és un circuit de curses per muntanya que es desenvolupen per Espanya i Portugal, acabant amb una cursa a les illes Açores.

I podria continuar, però l'espai que tinc és curt i val més deixar-lo pels articles.

Mentrestant, escric aquesta editorial a poques hores de començar el primer cap de setmana en el qual ens podrem moure per tota la comarca i que els federats, que hagin d'entrenar per participar en proves oficials, es podran desplaçar fora del confinament comarcal per a fer-ho. Una petita millora, però una millora al cap i a la fi.

Que tingueu molta salut per a gaudir de la muntanya.

Jaume Anglada i Dordal

President de la Unió Excursionista de Vic

217 TRESMILS DEL PIRINEU

A muntanya sempre s'hi ha d'anar, encara que faci bo !

Cresta de Salenques (2017).

Em miren dos parells de botes de muntanya, unes són velles, atrotinades, gastades, les altres no tenen ni un any i estan destrossades, amb la sola recautxutada; totes dues esperen conèixer el tercer parell, i alhora volen continuar acompanyant-me a descobrir nous camins. Quan un parell torna, li explica a l'altre en detall totes les experiències viscudes, inclús les que jo ja ni recordo... Ara, em miren, somriuen i saben que parlo d'elles, són les protagonistes de la meua història.

Tot va començar amb una simple llibreta, on anotava els cims que m'agradaria fer, guiant-me per diferents llibres de muntanya, ressenyes, blogs,La muntanya em seduïa i em sedueix. L'estiu del 2015, vaig decidir anar sola al Pirineu i vaig coincidir amb en Josep Maria. Vam fer el Pic Mau-

bic i l'Agulla de Torrats; ell em va explicar que era col·leccionista de tresmils i em va demanar quants en portava; en aquell moment, em va agafar per sorpresa, quants tresmils he fet? Espera, que els compto...es col·leccionen tresmils? vaig fer memòria i n'havia fet 18. Quan vaig arribar a casa, vaig agafar del prestatge de la biblioteca, el llibre "Pirineos, guía de los 3.000 m" de Luis Alejos (212 cims) i vaig començar a fer una creueta als que havia pujat.

Retrocedim més enrere, quan fa 21 anys vaig fer el meu primer tresmil, la Pica d'Estats i el Pic Verdaguer amb la Sílvia i en Jaume. Vam muntar la tenda al costat del cotxe i a primera hora del matí, els frontals ens il·luminaven el camí, per mi tot era emocionant. Vam pujar per

Progressant per la Cresta de Costerillou (2018).

la cresta i em va semblar espectacular, majestuós, sabia que hi tornaria. Amb els anys, vaig continuar fent muntanya, ascendint l'Aneto, Posets, Dent de Llardana, Vallibierna, Taillon, Molleres, Vignemale, Bachimala.. Eren cims que requerien més cames que tècnica; un estiu vaig fer el Bessiberri Nord; mentre pujàvem, uns nois muntaven un ràpel, nosaltres no dúiem corda ni teníem coneixements d'escalada; ens van dir que podíem pujar sense corda, no era imprescindible, però ells ho feien per seguretat... i la meva? Aquí va ser el punt on em vaig interessar per l'escalada i per la tècnica d'alta muntanya. Just l'endemà de fer el Bessiberri, vam acostar-nos al rocòdrom Joan Colet de Vic, vam parlar amb en Miquel Saborit i som-hi!!! Abonament

de rocòdrom i l'escalada em va atrapar gratament, començant per esportiva i en poc temps, via llarga. És fins aquí on vaig sumar els 18 primers tresmils dels 212 del llibre d'en Luis Alejo i imprescindible esmentar la biblia d'en Miquel Capdevila "Pirineos: Los tresmiles en 30 jornadas". Quan decideixo encetar el meu primer projecte o repte personal en assolir els tresmils del Pirineu, descobreixo un debat sobre els 212 cims i els 217. Faig un parèntesi i us explico la breu història dels criteris i canvis dels tresmils del Pirineu. L'any 1990 Juan Buyse, un empresari belga amant dels Pirineus, que vivia a Catalunya, va publicar el llibre "Los tresmiles del Pirineo". Aquest llibre va ser el resultat d'un intens treball dut a terme per Buyse i un grup d'experts i conté una

A la Cresta de Llosas, fent el ràpel de l'agulla de Franqueville per enllaçar amb la canal Estassen (2019).

l·lista exhaustiva de tresmils que aviat va ser reconeguda per la UIAA (Unió Internacional d'Associacions d'Alpinisme) com a l·lista oficial de tresmils del Pirineu. Buyse i el seu equip van establir unes regles de classificació de tresmils. Es van definir tres criteris que s'han de complir simultàniament perquè una muntanya sigui així considerada:

1. Haver estat esmentada en alguna publicació i tenir un nom.
2. Tenir una altitud sobre el nivell del mar igual o superior a 3.000 m.
3. La seva prominència ha de ser igual o superior a 10 m (la prominència és el valor del desnivell que per força és necessari descendir des .del cim d'una muntanya, per assolir el cim més proper que ja té una altitud superior).

La Cresta dels Tres Consellers al Neouvielle (2019).

Els tresmils es classifiquen en dues categories: pics principals i pics secundaris. Es consideren pics principals els cims o cotes més altes, o culminants, d'una muntanya i es consideren secundaris els pics o protuberàncies que no siguin cims, és a dir, avant-cims, torres, puntes, agulles... D'acord amb aquests criteris, Buyse va publicar una llista integrada per 212 cims, 129 de principals i 83 de secun-

daris, que estan distribuïdes en 11 sectors: Balaitous-Picos del Infeno, Vignemale, Monte Perdido-Taillon, La Munia, Pic Long-Neouvielle, Gran Bachimala, Posets-Eriste, Perdiguero-Gourgs Blancs, Aneto-Maladeta, Bessiberri-Punta Alta i Pica d'Estats.

En aquest context, un grup d'entusiastes pirineistes es va agrupar sota el nom de "Los Cazafantasmas" i, assumint els cri-

Arribant al Pic Badet (2018).

El Dit del Mont Perdut (2019).

teris de Buyse -altitud i prominència-, van començar a revisar i actualitzar la llista de tres mils basant-se en mesures oficials realitzades pels instituts cartogràfics (SITAR, ICC, IGN,...) i mesures GPS (en els casos en què no hi ha mesures oficials). El seu treball metòdic, ha desclassificat 11 pics que no arriben als 3.000 i s'han afegit 16 pics nous. El 2015 es publica l'actualització d'aquest grup assenyalant un total de 217 tresmils i es classifiquen segons nivell de dificultat del conjunt total del cim o via, tenint en compte la longitud, altitud, dificultat tècnica, exposició, compromís...des de F, F+, PD, PD+,AD,AD+, D, MD. A partir del PD+, l'ús de la corda ja pot ser necessària. A les meves mans, tinc el llibre "Pirineos guía de los 3.000 m, los 217 tresmiles" de Luis Alejos. Me'l miro, el lleigeixo,

vaig girant pàgines...m'està provocant i seduïnt, començo a sentir unes papalloses a l'estómac; la veueta comença un diàleg, em pregunta quan comencem, i decideixo fer els 217 tresmils. Obro un Excel, classifico tots els tresmils per sec-

Tot va començar amb una simple llibreta on anotava els cims que m'agradaria fer .

tors, alçada, dificultat, data d'ascensió i la persona amb qui comparteixo el cim. Tot i que està penjat al núvol, quan arribo dels Pirineus, ho transcribo a una llibreta, on hi faig anotacions. En els mapes de l'Alpina, ressegueixo la ruta que he fet amb un fluorescent i remarco, ben remarcat i pintat el(s) cim(s) i en el llibre dels 217 tresmils

del Pirineu, faig una creueta al costat del nom del cim. M'encanta aquest ritual.

Aquest projecte m'atrau, em motiva, m'il·lusiono i sóc conscient que no serà un repte gens fàcil.

He après algunes de les tècniques d'alta muntanya i he guanyat confiança a moure'm per un terreny alpí. La clau és tenir perseverança, esforç, actitud, confiança i compromís personal per assolir el meu objectiu i és bàsic fer un mínim d'esport i escalada. També cal tenir capacitat de lluita i suficients ganes per fer-ho i sé que això m'aportarà una fortalesa mental increïble per superar circumstàncies que també són aplicables a la vida diària...En definitiva, és una aventura personal amb consciència.

Però per què pugem muntanyes?

Perquè són allà, va dir George Mallory, i perquè no és només arribar al cim, sino tot un conjunt d'ingredients:

Per la preparació prèvia.

Per la recerca d'una nova sensenya, un nou cim i començar-me a emocionar.

Per la nit d'abans i la tarda de després.

Pel ritual de preparar el material a la "furgó" i preparar una motxilla ben feta.

Pels quilòmetres de mai acabar.

Per perdre de vista l'olor de l'asfalt.

Pel silenci menys incòmode del món.

Per l'abraçada quan arribem al cim.

Pels reptes que sempre trobem i que aconseguim.

Pels reptes que deixem pendants.

Per l'olor de la suor i sentir-la al meu cos.

Pel soroll dels bastons a cada pas o dels grampons a la roca i a la neu.

Per l'agradable fred de sentir fred.

Pel plaer d'un bany al riu o llac i sentir el fred a tot el cos.

Per ser a la via i identificar-la en una ressenya i ser-hi.

Per l'existència dels graus de dificultat, i acceptar els propis.

Per anar aprenent la poca importància que li he de donar al no arribar.

Pel company d'encordada i les converses compartides.

Pels bivacs i les matinades amb frontal.

Per l'estranya barreja de felicitat i responsabilitat.

Per la lluita entre el gaudir i la por.

Pel paisatge mentre pujo, les vistes quan arribo i les que veig quan baixo.

Per quan arribo al cim, sé que sóc a mig camí i dibuixo un somriure.

Per l'emoció i alhora enyorança que sento mentre començo a baixar.

Per quan sento bategar el cor, el respirar profund acompanyat d'un esforç i el plaer d'estar al mig de la natura.

Per sentir-me còmoda voltada del no-res i del tot.

Per la pau que em dona la immensitat.

Per la por i saber que tinc por, que existeix la por i saber-la gestionar bé.

Per una llarga estona de soledat en una reunió de via, i no pensar en res, senzillament ser-hi.

Per escapar-nos d'una tempesta (o no).

Per l'alegria d'evitar perdre la vida.

Perquè aquella sortida es grava a la retina per sempre.

Per carregar-nos d'optimisme i il·lusió i seguir el dia a dia a l'asfalt.

Pel que aprenc i sento.

Començo a compartir cims amb diferents companys de cordada; per no allargar-me, en destacaré alguns:

La Cresta de Salenques (MD) compartida amb en Roger Masó i l'Oriol Febrer. Fem un bon equip de cordada, sortim de la Besurta i tenim previst fer-la íntegra, sabem que el dia serà molt llarg, exigent i dur. Quan arribem a la Torre de Salenques, en Roger surt per les característiques fissures del diedre vertical, essent el primer llarg tècnic, muntem reunió i ens acostem al primer ressalt de Salenques escalant un IV+ per l'esperó aeri i fissurat. Però el que no tenim previst és l'accident de la cordada del davant quan es trobem al segon ressalt de Salenques. Se'ls emporta l'helicòpter de rescat i perdem força temps, quan arribem al Pic Margarida, amb molt bon criteri, decidim abandonar i baixar pel Refugi de Pescadores fins a Senarta a peu. Pocs dies més tard, tornem a on vam abandonar i continuem la Cresta fins a l'Aneto amb èxit.

Amb en Roger hem compartit bastants cims i fent muntanya al seu costat l'èxit està garantit.

Quan decideixo encetar el repte personal en assolir els tresmils del Pirineu, descobreixo el debat sobre els 212 o els 217 cims.

L'Agulla SO de l'Abadies (D) fet amb en Jordi Bou i l'Agustí, en condicions hivernals, és alpinisme pur i autèntic; vam tocar-ho tot: esquí de muntanya, un tram amb ressalt de gel, escalada clàssica i en Jordi ens la va fer gaudir moltíssim. A principis del 2019, tinc 118 cims realitzats, faig un intent d'abandonament, un

Un dels llargs de l'Agulla de Lezat (2019).

Superant una placa de roca al Pic Ramougn (2019).

obstacle em desvia del projecte i la ment fa massa soroll per concentrar-me en el repte personal, potser em falta vitalitat i motivació.

El mateix any 2019, al rocòdrom, en Ramon Rierola m'explica que també col·lecciona tresmils, se'm desperten de nou tots els sentits i somric internament; torno a obrir els llibres dels tresmils, els mapes, entro als blogs de muntanya amb

vitalitat, motivació i una energia imparables. En Ramon es converteix en el meu company de cordada i de vida, planifiquem junts per aconseguir el projecte i els objectius proposats. Ens proposem fer els cims integrals, a triar sense refugi, en tot cas, bivacs i/o tenda en cas de pluja i frontal a dojo.

En la primera sortida de tresmil, escollim la Cresta del Seil dera Baquo, en estat

L'espectacular Cresta de Costerillou al Balaitous (2020).

hivernal; una cresta que requereix tècnica i és bastant aèria. Anem amb grampons i encordats des del principi i en Ramon es mou molt bé en aquest terreny; l'endemà fem la Cresta Cabrioules, on descobreixo que ell és tan apassionat com jo; ho viu intensament i desprèn molta energia.

A la Cresta de Llosas, fem bivac en una llosa de pedra de 5 estrelles i ens preparam per fer la cresta. Tenim un dia perfec-

te i la fem amb molta cura, posant molta atenció, la via és elegant i exposada i és una de les crestes que més bon record en tinc. Em va sorprendre per no ser una de les més exigents, ens va deixar fer i la vam gaudir a cada instant. Després del ràpel de l'Agulla Franqueville, decidim pujar per la canal Estassen, fer l'Agulla Daviu i acabar amb l'Aneto. Dalt del cim ens vàrem trobar una parella francesa, voltaven

L'agulla i el pic d'Alba (2020).

més de 75 anys, se'ls veia experimentats, baixaven amb molta atenció, amb un pas lent i meditat i anaven encordats a la glacera. Una imatge que em va encantar. A la Maladeta Occidental, vam començar pel Diente i Muela d'Alba fins al Pic Cordier, passant pels Bondidier, al "pas d'hombros" del Pic Mir, vam posar i deixar un pitó; hem trobat ressenyes actualitzades de muntanya que comenten hi ha un pitó per fer el pas de V+/6a.

Continuem fent cims, crestes, acumulant tresmils, el setembre marxem a la vall de Neouvielle. El primer dia fem la Cresta Pic Long, des de la Pale Crabounouse fins a l'Agulla de Torrats (10 cims), l'endemà la Cresta Neouvielle fins al Pic Ramougn (6 cims), aquí preparem el material i comencem l'aresta. El primer tram agafa alçada, en Ramon es posa al capdavant amb passos aeris, sempre protegits amb bones mans i peus. Arribem al punt clau de la cresta, el més compromès, un IV+, en Ramon m'anima que obri jo i la

"disfruto" de valent, es pot protegir bé amb friends i tascons. L'endemà, agafem la bicicleta i fem el Col de Tourmalet per Luz St. Sauveur, la rematada final.

Continuem fent cims, la següent cresta compromesa és la del Lezat i l'Agulla Jean Garnier, bona roca i també àeria, de fet, ho són totes!! el recorregut és força evident i vam seguir l'aresta fina i estreta, amb un paisatge idíl·lic.

L'1 de novembre de 2019 decidim agafar grampons, piolet, corda i cap el Collado de la Rimaya, en estat hivernal; hi ha molta neu i a la canal decidim encordar-nos i obrir un llarg cadascú, celebrem la castanyada menjant panellets dalt del cim. Pocs dies després, em diagnostiquen una hèrnia discal que m'allunya de les muntanyes; es remouen totes les emocions i em centro en la meua lesió; passats uns mesos, començo a fer recuperació i entrem en confinament. Durant aquest període, treballem amb la recerca de tracks i rutes dels tresmils que ens queden pendants,

Ràpel del Dit del Mont Perdut, al fons el Cilindre de Marboré (2019).

amb el dubte de si el meu cos podrà seguir el mateix ritme. El dia 21 de juny de 2020, fem els Pics Veteranos i Gemelos i el meu cos respon perfectament, vist el bon resultat ens atrevim amb la cresta del Vignemale; aquests dies combinem l'escalada de via llarga, amb la clàssica i l'esportiva.

Als 6 Pics Russels, el 2016, vaig començar per l'Agulla S, bonica i estètica. Ens vam encordar a pocs metres abans del cim; la boira es va instal·lar i no em va permetre identificar els altres cims; no tenia clar quins havia fet i no s'havia quins assenyalar. Aquest estiu però, hi vaig tornar amb en Xevi i els vàrem tornar fer tots, menys l'Agulla S.

Feia molt de temps que ens miràvem el Maldito i l'Astorg, i pel juliol decidim pujar per la cresta del Portillon superior

**Ens proposem fer els cims
integrals, a triar sense refugi, en tot
cas, bivacs o tenda en cas de pluja
i frontal a dojo.**

per fer l'Antecima NE de la Maladeta. Ens encordem en un llarg per ser exposat, arribem a la Maladeta, passem pel Pic Abadias i enfrontem el Maldito per la cara nord. No trobem fites i la informació prèvia és molt escassa, ens sedueix pujar-la per aquesta cara, per tant l'escalem intuïnt el traç que ens porta al pic Schmidt-Endell (cim descatalogat) fins a l'Agulla del collado de Coronas i baixem per Aigualluts.

La cresta de Costerillou al Balaitous, el 2018 la vaig ascendir amb en Ferran Latorre, vam accedir per la continuïtat de

la cresta del Diable; és una aresta que no val a badar, però té un granit molt agraït. Vam anar encordats des de l'inici fins al final, al ser una cresta llarga. En Ramon no tenia la Cresta de Costerillou i aquest agost vam programar-la per fer juntament amb en Xevi; seria una encordada de tres. Sortim de la Sarra a tres quart de cinc del matí i a les nou som a peu de l'Ussell, però una boira espessa de mil dimonis no ens deixa veure la cresta; esperem fins que s'escampa la boira, són dos quarts de dotze, només el desig permet una espera tan llarga. Aquesta vegada la iniciem sota l'Agulla de Ussell, amb una grimpada de II+ constant, i un flanqueig aeri i exposat; arribats al cim ens encordem fins al final. Ens l'hem guanyada i l'hem viscuda; sortim per la Gran Diagonal el més aviat possible per una tempesta imprevista.

Quan sóc a les muntanyes, els dono les gràcies per voler-nos-hi i per deixar-nos tornar a casa.

Quan m'apropo al final del repte, em tornen a volar papallones a l'estómac i amb en Ramon, ens plantegem finalitzar els dos cims que tinc pendants, fent primer el Quayrat i deixant el Boum per l'últim. El 17 d'agost de 2020 ens despertem d'hora i pel Coll Vell anem cap a el Boum; vull anar-hi tranquil·la, com he fet fins ara, però les emocions se m'apoderen. El cim ens sorprèn gratament, té una grimpada final preciosa i culmina el tancament del meu projecte. A en Ramon sols l'hi queden 3 cims, que farem ben aviat.

Amb ell he compartit 114 cims, hem caminat i continuarem caminant i escalant

La bonica Cresta Seil dera Baquo en condicions hivernals (2019).

junts per les muntanyes, en silenci, sense pensar en res i amb la ment en calma. Quan sóc a les muntanyes, els dono les gràcies per voler-nos-hi i per deixar-nos tornar a casa.

Agraeixo a la Carlota i a l'Ivo la seva paciència; m'han permès que el somni es converteixi en un repte i aquest en una realitat. M'han sentit dir una infinitat de vegades: aquest cap de setmana marxo, no han de demanar on, ja veuen les motxilles...

Olga Costa - Vic

EL TURÓ DESAFORTUNAT

El Turó de la Noguera.

Va ser una curiosa casualitat, que mentre estava preparant el present article, un altre dels redactors habituals de “El Butlletí”, en Lluís Santanach (relator fidel de la nostra història dins l’espai “Els excursionistes fa 100 anys”), comentés una de les moltes sortides que van fer els membres de la Secció d’Exploracions Científiques a la costa de la Noguera. En un dels extrems d’aquest altiplà, conegut també avui com el Morro de Vic, aquells excursionistes del 1920, hi van documentar i cartografiar tot una sèrie de petits jaciments que avui encara consten inventariats com a “patrimoni cultural” en els arxius de la Diputació.

Sempre que passo amb cotxe, amb bicicleta o a peu per les proximitats de la gasolinera de la C-25 a Gurb, em fixo en el Turó del Pla de la Noguera, sobre la Baga

del Portell, que jo he anomenat sempre com el “Turó Desafortunat”.

I per què li dic així? Senzillament perquè dalt el seu cim de 790 m, a l’igual que el

La vista de l'obaga del Molí de la Pujada i l'ermita de Sant Sebastià, a l'altra banda de la C-25.

seu morro veí, d'alçada més discreta (751 m) però més boscós; no hi ha res més que diversos camps aperduats i plens d'excedents de purins, propers a la finca semi-abandonada de La Noguera.

La banda de ponent d'Osona, està marcada per una quantitat important d'elevacions, turons i penya-segats, que contrasta amb el vessant més suau del sector de llevant en la delimitació de La Plana amb les Guillerries o el Collsacabra. Si fem un repàs de nord a sud dels turons de ponent, veurem que tots ells, estan coronats per algun edifici, creu, runes, monument o algun element construït per l'home al llarg dels temps.

En el sector del Bisaura, hi trobem la primera d'aquestes elevacions amb les restes del Castell d'Orís, on des del seu cim es

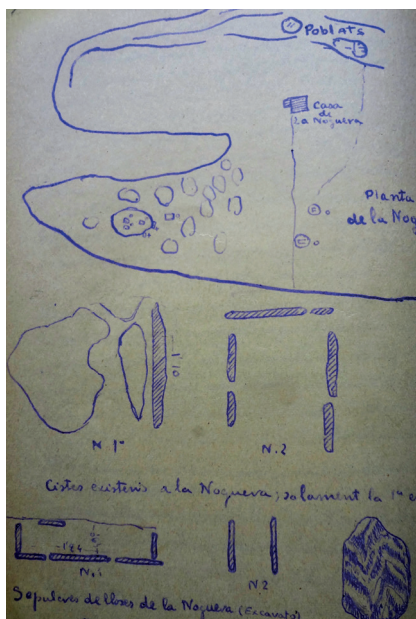
divisa el turó veí amb l'ermita de Sant Salvador de Bellver, molt ben conservada. Ja en terrenys voltreganesos, encetem la serra de Sobremunt, resseguida per les ermites de Santa Llúcia i Sant Martí Xic amb les runes del Castell de Voltregà en el seu extrem.

Travessant la riera del Sorreig, podem pujar al turó isolat de Santa Perpètua amb la seva ermita i xiprers, situat sota el penya-segat allargat on comença l'altiplà del Lluçanès amb el poble de Sant Bartomeu del Grau.

El següent penyal, és el concorregut Turó de la Creu de Gurb, amb la seva característica creu metàl·lica, des d'on seguint pel serrat del Portell arribem a la parròquia de Sant Julià Sassorba, propera al "Turó Desafortunat".

L'abandonada masia de La Noguera.

Els excursionistes del 1920, ja van documentar diversos jaciments a la Costa de la Noguera.

El Morro de Vic amb el seu veí del nord, el turó de la Creu de Gurb.

A l'altra banda de C-25, l'obaga del Molí de la Pujada està coronada per l'emblemàtica ermita de Sant Sebastià, abans de davallar per la finca del Soler Botei a Santa Eulàlia de Riuprimer.

Les properes elevacions, totes dues tenen una creu al seu cim. Són les de la Creu de la Miranda, propera a Muntanyola i la de la Creu de Malla, més baixa i propera a la parròquia de Sant Vicenç.

Un xic més a l'interior, sobre el turó proper a l'església de Sant Esteve, hi trobem les restes del castell de Múnter.

Un altre turó important format per les clàssiques margues grises de la Plana, és el de Sant Andreu de Tona amb l'església i les restes del castell dominant la vila.

El seu veí, és el del Castellar, proper a Collsuspina, on també hi ha arribat la mà dels humans en forma d'antenes de televisió i telefonia.

I gairebé a tocar, hi trobem el turó del Puigsagordi, sobre el qual, no hi ha cap

construcció, però sempre està coronat per una gran estelada, alguna petita capella i el valor afegit de poder-hi arribar també per la bonica via ferrada de "Les Balmes Corcades"

La banda de ponent d'Osona, està marcada per una quantitat important d'elevacions, turons i penya-segats.

Per acabar, abans de sortir de la comarca i tocant el proper Congost, dominat pels cingles del Bertí, em referiré al penyal del Castell de Centelles, amb el seu característic perfil.

Ja ho veieu, en totes les elevacions esmentades, hi ha elements de presència humana mitjançant algun símbol o alguna construcció.

Potser un dia o un altre, podríem fer un homenatge al "Turó Desafortunat" en forma d'un obelisc que compensés el seu oblit.

Algunes de les construccions de les elevacions de ponent

Sant Salvador de Bellver

Sant Martí Xic

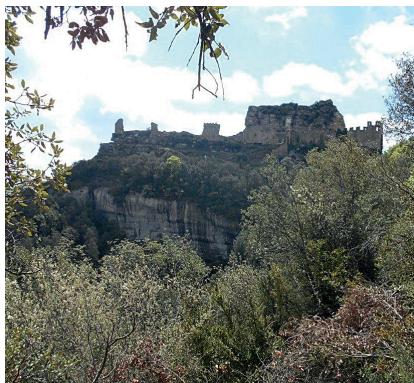
Santa Perpètua

Sant Sebastià

Sant Andreu del Castell de Tona

Castell de Centelles

Joan Conill - Vic

Els excursionistes vigatans del 1921 comencen l'any tot celebrant encara la ressaca de les festes. Sorpresos pel gran nombre de visites que tingué el pessebre de la planta baixa del Temple Romà, decidiren muntar una neulada al bosc del Cantarell el dia 23 de gener. L'acte homenatjà als pessebristes amb una excursió que sortí de la plaça Divina Pastora de Vic a les dues de la tarda i culminà amb un bon pisco-labis. Les tradicions perduren i un segle després, continuem fent pessebre i torronada.

Les conferències d'aquest primer trimestre tractaren temes històrics a l'entorn de la vida de Crist i d'altres més populars com una sessió cinematogràfica documental de la construcció d'automòbils de la marca Ford. Les excursions de la secció d'exploracions no paraven. Anaren a fer excavacions a Manlleu, La Gleva, Font Freda, Sobremunt i a l'entorn del pont del riu Gurri prop de Vic. Empoderats de la seva tasca, celebraren en paral·lel el primer aniversari fundacional de la secció i el quart de la Colla de Gurb. L'excursió a Sobremunt va ser curiosa. El diumenge 13 de febrer un grup sortí a peu de Vic a les 8 del matí entretenint-se en els afers artístics del camí mentre que el grup més nombrós sortí amb tartanes a les 12 del migdia, tot i que els calgué igualment anar a peu i fer dreceres en els trams més costeruts per no forçar els animals.

"Els excursionistes fa 100 anys"

Sobremunt

Finalment tots feren cap a la Parròquia de Sobremunt al voltant de les quatre de la tarda per fer-hi una visita detallada. Els més caminadors van reprendre aviat el retorn per la carena que porta a Sant Hipòlit fent encara una visita llampec a Santa Llúcia. Tothom arribà a Vic abans de les vuit del vespre. L'engrenatge del temps els va funcionar a la perfecció, sense incidents de comunicacions ni retards en el transport. Probablement el compromís dels assistents i un rellotge de butxaca els van ser més que suficients.

Els excursionistes del CEC però, jugaven una altra lliga. Lluís Estasen que aleshores tenia 30 anys era un experimentat alpinista i esquiador que ja havia fet valdre la seva vocació de docent en l'alligonament de l'esquí a la gent dels pobles de la Vall d'Aran. Segurament aquesta grata experiència el va portar a escriure en el butlletí del seu centre, la travessa hivernal amb esquís de Ull de Ter a Núria. L'expedició sortí els primers dies de gener de Camprodon a peu i no

Imatges de la travessa hivernal d'Ull de Ter a Núria realitzada a principis del 1921.

Ull de Ter - Coll de la Marrana - Coll de Tirapits - Coll de Carançà - Coll de Noucreus - Núria.

trobaren les primeres congestes de neu fins al Pla de La Molina (actualment el conegut revolt on hi ha la barrera). Entraren vall amunt seguint el curs del riu Ter i es pogueren calçar els esquís a l'estret de Morens (sota la Canal del Príncipe). Travessaren el congost per damunt de les allaus caigudes i arribaren fent zigues-zagues fins al Pla dels Hospitalets (zona de l'Hostal Pastuira) on ja van albirar la taca negra del Refugi d'Ull de Ter. El trajecte durà unes 7 hores. El refugi, no guardat en els mesos d'hivern tenia un estatge al pis superior reservat als socis del CEC amb estufa, mantes, utilitatges de cuina i tenia cabuda per a 8 persones. La planta baixa tenia una part lliure amb palla i llenya que molt sovint desapareixia als inicis de l'hivern. La recomanació textual del autor per despertar a l'alta muntanya "...de bon matí no cal perdre's els primers raigs de sol, que primer als cims i després a les planes, tornen la vida a la terra..." és encara avui al nostre abast. Així ben matiners, continuen la travessa pel flanc esquerre del coll de La Marrana, segueixen vers l'oest passant per sota el Pic del Freser, pujant al coll de Tirapits i trobant ja la carena fronterera que els portarà al Coll de Carançà. Consideren aquest tram com a delicat ja que els cal vorejar capricioses cornises i pendents inclinats que cauen al fons de les comes. Continuen i guanyen alçada per assolir finalment el Coll de Noucreus després de tres hores de ruta. Mirant al fons de la vall ja veuen Núria i passats els primers pendents, la baixada és deliciosa i els permet llençar-se a gran velocitat, arribant al santuari en poc més de mitja hora. A la fi de la descripció, l'autor fa un toc d'alerta a tots els atrevits que es volen

iniciar en les excursions hivernals, aconsellant els esquís com a mitjà més efectiu i útil. Ens parla del perill del torb, de les allaus, de l'orientació, del material, de l'alimentació i de la condició física. És aquest vincle de traspàs d'experiència que les entitats excursionistes continuem fent cent anys després. Ja per acabar, dues notícies d'aquest període que m'han semblat rellevants.

El refugi, no guardat en els mesos d'hivern tenia un estatge al pis superior reservat als socis del CEC.

D'una banda, una excursió de Núria al Puigmal amb esquís on hi concorregueren un bon nombre de senyores i senyoretetes, la qual deuria marcar els inicis de l'esquí de muntanya femení. L'altra, que els coneguts concursos d'esports d'hivern de Ribes de Freser, suspesos al gener per manca de neu, es traslladen en mode d'assaig a Núria al mes de març amb tots els entrebancs que suposà l'allotjament i l'accés a la vall. Tot plegat fou un èxit, amb més de 80 participants i un nombrós públic assistent. Tot a peu, ja que el projecte del cremallera no prosperà fins al 1928. Amb el temps, tot ha millorat, però els reptes d'organitzar grans esdeveniments a la Vall de Núria com l'Olla o l'Onco Eskimo continuen essent molt complexos. Però la motivació i l'estima dels excursionistes per aquestes valls, s'ho valen.

Lluís Santanach - Vic

REGALS I GRATIFICACIONS

Quan vaig veure aquesta fotografia antiga, em van venir a la memòria una mena de postals acolorides que per les festes nadalenques, els escombriaires, carters, «urbanos» i membres d'algun altre servei públic repartien per les cases i botigues, fet pel qual se'ls donava alguna gratificació en efectiu o a vegades en espècies.

A la cèntrica cruïlla de Vic del carrer Verdaguer amb les Rambles (encara sense semàfors) era habitual veure pels volts de Nadal el guàrdia municipal de torn voltat de capses i paquets donats per empreses i particulars, que es repartien entre els components de la Guàrdia Urbana de l'època i que llavors anomenàvem popularment com «els municipals».

Avui, amb grans companyies estatals, serveis de neteja privats contractats a l'engròs i servidors públics municipals o autonòmics, trobaríem ben estrany que a més del nostres impostos habituals, haguéssim de donar algun import addicional com a gratificació pels seus serveis.

En la mateixa imatge, també hi podem veure les indicacions de direccions cap a França, San Hilario, Manlleu o Ripoll, quan pels principals carrers de la ciutat es circulava en tots els sentits o altres de locals, com la Oficina Municipal de Turismo o la Plaza de Toros. Eren altres temps!

En la imatge actual, veiem que la ubicació d'alguns comerços de la ciutat ha canviat, però també n'hi ha d'altres que encara són al mateix lloc.

Joan Conill - Vic

GLORIES I FILOMENES

Aquestes passades festes, vam tenir l'oportunitat de contemplar l'última posta de sol del 2020 a la barra del Trabucador del Delta de l'Ebre en un cap tard d'hivern fred, tranquil i relaxat, però amb una llum que no oblidarem mai.

No va passar ni una quinzena, quan amb els efectes del temporal Filomena, aquest espai es va veure de nou afectat, quedant la «barra» novament trencada en diversos punts per culpa de la nova llevantada amb les corresponents conseqüències que deriven a a zona.

De nou, el Filomena, a l'igual que va fer el temporal Gloria l'any passat, va inundar l'Illa de Buda i la Punta del Fangar, així com diversos arrossars, provocant pèrdues en l'agricultura, destrosses en passeigs marítims de la Costa Daurada, canvis en el comportament de les aus i l'aïllament de les salines de la Punta de la Banya, que proveeixen de sal a les carreteres de mig Catalunya quan hi ha nevades, que també van arribar aquests dies.

La present foto, presa durant la baixada de la Foradada cap al barranc de Fredes, mostra aquest espai tan vulnerable amb la barra del Trabucador i la punta de la Banya a esquerra i dreta del promontori de «lo Castell».

En una altra de les excursions que vam fer per la zona, també vam poder observar poc abans d'arribar al riu Sènia que separa Catalunya del País Valencià, diversos búnquers costaners construïts acabada la Guerra Civil, que han quedat dintre l'aigua per culpa de l'avanç imparable del mar. L'evident canvi climàtic va engrunant la costa i esclavissa penya-segats any rere any.

Un canvi climàtic, amb el qual ens haurem d'acostumar a viure i que provoca aquests fenòmens meteorològics cada vegada més freqüents, sobtats i devastadors.

Queda clar que tant les administracions, col·lectius i particulars, alguna cosa o altra hem de fer per tal de preservar aquest preuat territori.

Cap de Redacció – Vic

GUIA PER ALS QUE CAMINEN.
Tristan Gooley. Ed Sidillà.

La guia més actual per a descobrir tot allò que la terra, el sol, les estrelles, els arbres, els animals, el cel i els núvols et poden revelar, si saps què cal buscar.

Saber-se orientar tant de dia com de nit a partir de les senyals i pistes que hi ha a la natura.

Un bon exemple de senyal és la correcta interpretació de la presència de l'heura en els arbres, que passa per dues etapes durant el seu cicle vital. Quan aquesta és jove, s'allunya de la llum per a poder-se lligar a l'arbre, en canvi a la maduresa, s'estén per la capçada perquè la necessita més.

Gooley interpreta pistes com si fos un detectiu de les terres salvatges. Una guia perfecta per a qualsevol amant de la natura.

Jordi Anglada_Llibreria Anglada - Vic

BUTLLETÍ

EL BUTLLETÍ AMB PAPER RECICLAT

A la passada reunió de junta telemàtica de l'1 de febrer de 2021, es va acordar la confecció del butlletí de l'entitat amb paper 100% reciclat. Aquesta idea de la qual se'n venia parlant des de feia uns mesos, serà una realitat a partir d'aquest butlletí n° 313 corresponent al primer trimestre d'aquest any.

Des d'ara en endavant, el nostre butlletí serà més amable i respectuós amb el medi ambient, ja que serà realitzat amb paper reciclat i ecològic provinent de «post consum», amb un format ajustat a la mida del paper i amb tintes vegetals de la millor qualitat.

El paper que utilitzarem, és l'anomenat «Select 100% recycled» de la casa Steinbeis, ideal per treballs amb un gran compromís mediambiental, totalment biodegradable

i apte per qualsevol tipus d'impressió. El paper compta amb les certificacions FSC (gestió forestal sostenible), ECF (total de fibres blanquejades sense utilització de gas clor) i la ISO 9706 (lliure d'àcids i amb gran resistència a l'envelliment). També disposa de la prestigiosa certificació alemanya «Àngel blau».

Respecte a l'empresa manufacturera del paper (Steinbeis), aquesta compta amb el sistema de gestió de qualitat (SGC – ISO 9001), disposa d'una excel·lent política mediambiental, amb personal qualificat per controlar continuament aquests objectius (ISO 14001) i la Ecoauditoria (EMAS), una normativa voluntària de la CEE de Ecogestió. En quan a les tintes, el butlletí s'imprimirà amb la Heidelberg «Saphira Bio Extreme», provinent de matèries vegetals, obtingudes d'explotacions sostenibles i amb baixos nivells d'alcohol. La tinta, manté un color intens i resistent, té un assecat força ràpid i disposa de la certificació ISO 12647/2.

Tot plegat, un pas més que fa l'entitat de cara a la preservació del medi ambient i a la sostenibilitat del nostre planeta.

Per molts anys !!!

grs/m ²	80	90	100	115	130
45 x 64	□	□	□	□	□
65 x 90	□ ○	□ ○			
70 x 100	□ ○	□ ○	□	□	□
Mano (cm ² /gr)	10 ± 0,1	1,0 ± 0,1	1,0 ± 0,1	1,0 ± 0,1	1,0 ± 0,1
Opacitat (%) (DIN EN ISO 536)	96 ± 2	97 ± 2	98 ± 2	98 ± 2	98 ± 2
Brillo (Gardner 75°)	25 ± 3	25 ± 3	25 ± 3	25 ± 3	25 ± 3
Blancura ISO (ISO 2470 (D65/10°)	82 ± 2	82 ± 2	82 ± 2	82 ± 2	82 ± 2
Envejecimiento (DIN 6738-92)	Grupo LDK 12 -80 / Algunos cientos de años.				
Materia Prima	Celulosa destintada reciclada 100% (100% post consumo). No se utiliza ningún proceso de blanqueo en la producción.				
Certificados Medioambientales	Ángel azul – Ecoetiqueta EU				

100% menos

Madera

68% menos

Energia

65% menos

Agua

62% menos

CO²

100% Recicladu

Ángel Azul

CURSES

Degut a la pandèmia, les competicions són pràcticament inexistents. Malgrat tot, s'han pogut celebrar algunes proves en les quals han participat alguns dels nostres socis:

MIREIA LÜSCHER S'ESTRENA EN LES CURSES D'ESQUÍ DE MUNTANYA.

Els dies 16 i 17 de gener es van celebrar els Campionats d'Espanya d'Esquí de Muntanya a la Vall de Boí, proves en les quals la Mireia es va proclamar 4a Júnior Femenina i 6a de la general. També hi va participar el nostre soci Pere Porta.

PROVES SELECCIÓ CATALANA D'ORIENTACIÓ.

Els dies 6 i 7 de febrer va tenir lloc la primera tanda de les proves de seleccions CAT 2021 d'orientació a El Bruc (Anoia) i Rupit (Osona). Hi van participar una bona colla d'orientadors/es de les categories de sub 16 a elit que busquen una plaça al grup de tecnificació de seleccions catalanes entre els que figurava l'Andreu Grau, orientador de l'entitat. La següent ronda va tenir lloc els dies 27 i 28 de febrer.

L'orientador Andreu Grau

OLLA DE NÚRIA

La clàssica Olla de Núria va posposar l'edició del 2020 per culpa de la pandèmia mundial. Malgrat això, l'organització no ha deixat de treballar per tal que l'edició del 2021 pugui ser una de les més exitoses. Per aquest motiu, s'han anunciat ja algunes dades importants.

La prova que tindrà lloc els dies 12 i 13 de juny serà Seu dels Campionats de Catalunya de Curses de Muntanya i formarà part de la Golden Trail World Series, la prestigiosa lliga de proves de curses de muntanya que inclou Loubzantrail, Gorgeia Suzien i Sky Pirineu de Salomon Ultra Pirineu amb una prova final a les illes Açores.

A més, la prova de muntanya comptarà amb el patrocini de la marca esportiva SALOMON i la col·laboració de la marca MUCH&MORE del popular Nandu Jubany.

L'edició del 2018 va ser la primera cursa de muntanya retransmesa en directe per TV3, tot un repte que si no hi ha res de nou, es repetirà en aquesta edició del 2021.

ENTITAT

Durant les festes nadalenques, habitualment es posen en marxa dins l'entitat els motors de la secció cultural per tal de poder realitzar un seguit de tradicions entorn a aquestes dates. Estem parlant de la pujada del Pessebre a la Creu de Gurb, el Sopar del Muntanyenc; substituït el 2019 per l'exitosa

Torrónada; una tarda de torrons, neules, nades amb bons companys i alegria i també el tradicional i esperat foc de Nadal. Totes aquestes accions també s'han vist estroncades aquest 2020, a excepció de la pujada del pessebre a la Creu de Gurb, moment en el qual es va aprofitar per enregistrar la Nadala de la Unió; una iniciativa de la junta per ser a prop dels socis en unes dates tan especials i estranyes com les que s'han viscut aquest any.

ASSEMBLEA DE SOCIS

L'assemblea 2020 va ser realitzada telemàticament amb motiu de la pandèmia el passat 26 d'octubre.

En aquest moment s'està treballant ja en l'edició 2021 que tractarà de les properes eleccions a l'entitat, atès que aquest any finalitzarà el mandat de la junta actual. En cas d'haver-hi una sola candidatura es presentaria la nova junta en la mateixa assemblea, amb l'aprovació del nou president.

ACTIVITATS

CONFINAMENTS i AJORNAMENTS

Els obligats confinaments municipals i comarcals han estat diferents motius de pes per ajornar o suspendre les següents activitats:

- 8a CronoNúria Memorial Ramon Casadevall
- Curs de progressió amb piolet i grampons
- Jornada tècnica de seguretat i allaus
- Curs de progressió amb raquetes de neu
- 1a Oncoesquimo

«Respecte a aquesta última prova, donada l'actual situació de restriccions de mobilitat i activitat social per tal de mirar de baixar la corba de contagis, des de la Fundació Oncolliga Girona i la Unió Excursionista Vic van acordar suspendre definitivament la celebració de la primera 1a ONCOESQUIMO que s'havia de realitzar a la Vall de Núria. Les donacions recollides fins al moment (5.308 euros) es repartiran, tal i com estava previst, entre les dues entitats d'ajuda al malalts de càncer beneficiàries d'aquesta activitat solidària: La Fundació Oncolliga Girona i Osona contra el Càncer».

AGENDA

març/abril_2021

7 març	Curs de Marxa Nòrdica
13 març	Curs d'esquí de muntanya nivell 2
11 abril	Curs d'excursionisme
25 d'abril	2ª Marxa Nordic Walking d'Osona (Circuit FEEC)
26 abril	Assemblea ordinària de socis (eleccions junta i president)

Totes les activitats estan supeditades a les mesures i restriccions anti-Covid 19 de cada moment.

Saps que...

Aquest primer trimestre del 2021, continuem amb la incertesa a l'hora de programar o organitzar cursos, jornades o proves esportives per culpa de la pandèmia que ja fa un any que suportem. Per aquest motiu, els ajornaments o suspensions d'activitats, per desgràcia encara seran un fet habitual a l'entitat, atès que a cada moment s'han d'adaptar a les mesures presents.

Per altra banda, el present butlletí que teniu a les mans, és el primer exemplar que s'edita amb paper 100% reciclat tal com especifiquem en el present noticiari.

Malgrat, si com a soci, no creus necessari tenir l'edició trimestral en paper, pots sol·licitar rebre únicament la versió digital. Només has de demanar-ho a: secretaria@unioexcursionistavic.org Aquesta també és una bona decisió personal per a ser respectuosos amb el planeta.

+ INFORMACIÓ

93 885 51 20

www.unioexcursionistavic.org

secretaria@unioexcursionistavic.org

